

י' טבת ה'תשע"ד 13.12.13

מגזין מס' 258

שבת פרשת ויחי

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

הפתיח הלבוי

טיהור האויר על ידי אותיות התורה

חיי האדם תלויים באויר שמסביבו. בלי אויר אי אפשר, ולפי סוג האויר שנושמים - כך הם החיים. כאשר חיים באויר של תורה ומצוות - אלו חיים בריאים; כאשר חיים באויר של כפירה - הרי אלו חיים בלתי-בריאים עם נטיה מתמדת לחלות במחלות מדבקות.

הרפואה הכללית-בסיסית הראשונה לכך היא לטהר את האויר. המשימה של טיהור האויר רובצת על יודעי ספר ויודעי תורה. טהרת האויר היא על-ידי אותיות התורה.

כשנמצאים בחנות, הולכים ברחוב, נוסעים ברכבת - ואומרים אותיות של תורה, מטהרים בכך את האויר. על כל אחד מיודעי ספר ויודעי תורה לזכור כלשהו בעל-פה: חומש, תהלים, משניות, תניא - כך שבכל הזדמנות ובכל מקום יוכל לחשוב ולומר האותיות הקדושות שבתורה.

(מעובד על פי ה'יום יום' י"א טבת)

לוח שיטורים

לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש... (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש.

יום	עיר	כתובת	שעה	הערות	איש קשר
חמישי ט' טבת 12/12/13	ירושלים	'שמיא' נחלאות, רח' עזרא רפאל 25 (ליד אגריפס)	20:30	שיעור שבועי	ברלה קרומבי 054-9-457-145
ראשון י"ב טבת 15/12/13	קרית אונו	בית הכנסת חב"ד רח' יהואש 10	20:00	שיעור שבועי	חיליק 054-6-924-770
שלישי י"ד טבת 17/12/13	תל אביב	'ממעל ממש' רח' המלך ג'ורג' 15	20:30	שיעור שבועי	חנוך וינר 054-770-88-57
רביעי ט"ו טבת 18/12/13	פתח תקוה	רח' פינחס חגין 7 כפר גנים (מאחורי קניון גנים)	21:30	אחת לשבועיים	סיגל 050-6-255-376 רצוי sms
שני כ' טבת 23/12/13	באר שבע	בית הכנסת על שם קדושי אשוויץ רח' אברהם אבינו 2	20:30	אחת לשבועיים	אריאל רוזנטל 054-472-49-06
רביעי כ"ב טבת 25/12/13	זכרון יעקב	אולם תכלית (מתנ"ס זכרון) דרך אהרן 4	20:30	אחת לשבועיים	שלומי 054-2-163-648

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממש, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

עשרה בטבת

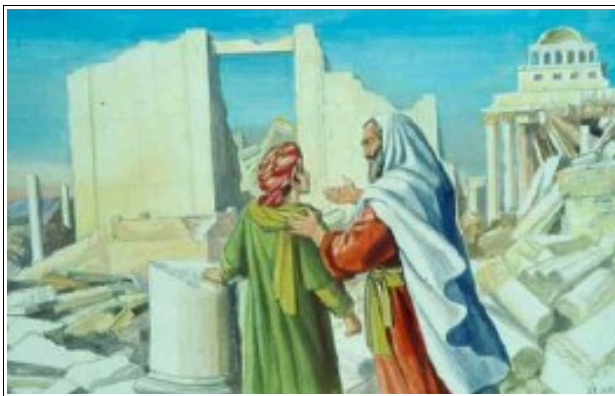
עשרה בטבת נקבע ע"י חז"ל ליום צום ותענית. מיום זה החלה השתלשלות המאורעות שהביאו בסופו של דבר לחורבן בית המקדש. ביום זה הטיל נבוכדנצר מלך בבל מצור על ירושלים וצר עליה כשנתיים וחצי, עד אשר בי"ז בתמוז הובקעה העיר ובט' באב נחרב בית המקדש הראשון.

הקב"ה: "צום הרביעי (י"ז בתמוז, החודש הרביעי מניסן) וצום החמישי (ט' באב) וצום השביעי (ג' בתשרי, צום גדליה) וצום העשירי (י' בטבת) יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה ולמועדים טובים, והאמת והשלום אהבו".

המסר הפנימי

ענינו הפנימי של צום עשרה בטבת הוא התבוננות

האדם אשר אין להקל ראש ב'מלך בבל' - הוא מסך הבלבול, העדר המיקוד, היורד ואופף מפעם לפעם את תודעתנו. יש לדעת כי שאננות וחוסר מעש אל מול מצור זה שמטיל היצר על האדם, סופה, פריצת חומותיה של 'נקודת ירושלים' (ירושלים בארמית ירו-

שלם, היא נקודת היראה השלימה השוכנת בתוככי כל אחד ואחת מישראל). יש לזכור תמיד כי אין לאבד זמן! דוקא בעתות מבוכה ומשבר דרושה הזריזות למקד עצמנו, ולו במטרות 'קטנות' חיוביות בסביבתנו המיידית. המכיר בסכנות ה'תרדמת הרוחנית' מתעורר לגונן על עצמו מפני הדרדרות בלתי נמנעת.

יום רצון לה'

כתב הרמב"ם: "יש ימים שכל ישראל מתענים בהם מפני הצרות שאירעו בהן, כדי לעורר הלבבות לפתוח דרכי התשובה. ויהיה זה זיכרון למעשינו הרעים ומעשה אבותינו שהיה כמעשינו עתה, עד שגרם להם ולנו אותן הצרות. שבזיכרון דברים אלו נשוב להיטיב, שנאמר: "והתוודו את עוונם ואת עוון אבותם".

כוונת הצום היא להביא גם את הגוף לידי הרגשת צער הגלות, על ידי "מיעוט חלבו ודמו" בגשמיות. על כן, כל איש ואשה בריאים, מעל גיל מצוות, צמים בימים אלו מעלות השחר ועד לצאת הכוכבים. אלא שבכך אין די. עיקר משמעות הצום, בפנימיות, הינה

רוחנית - ביום הצום על האדם לעסוק בתיקון הסיבה והגורם לענין החורבן והגלות. פנימיות הצום הינה למעשה 'תענית רצון' שענינה התאפקות האדם מלמש רצונותיו הפרטיים לטובת עשיית תשובה וחשבון נפש. התשובה, התענית והתפילות, תכליתן זירוז ביאת משיח צדקנו בגאולה האמיתית והשלימה, כהבטחת

אות אישית בספר התורה

מצוה על כל יהודי שיכתוב ושיהיה לו ספר תורה כשר. מאחר ורוב האנשים אינם מסוגלים לכתוב ספר תורה, בשל המורכבות הרבה הקשורה בכך, לרבות הוצאה כספית של עשרות אלפי דולרים שיש לשלם עבור הקלף, סופר סת"ם שעמל על כתיבתו במשך כשנה, הוצאות הגהה ועוד, המליץ הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו שכל יהודי יהיה שותף בספר תורה כללי, בכך שיקנה אות אחת לפחות בספר תורה זה, ובכך יהיה שותף בספר התורה כולו. בדרך זו גם מושגת אחדות בין כל היהודים השותפים באותו ספר. ככל שיותר יהודים מאוחדים ביניהם, מחזק הדבר את חוסנו הרוחני של עם ישראל.

אין סכום קבוע, וכל אחד נותן כהערכתו. את זאת יש להעביר לאחד מסניפי חב"ד והם יעבירו זאת למטה המנהל את מבצע כתיבת ספרי התורה. (אפשר גם לזכות קרובים ומכירים ולרכוש אותיות עבורם גם ללא ידיעתם).

יש בדבר משמעויות עמוקות יותר ממה שניתן להעלות במסגרת זו. כך או כך – הדבר חשוב ביותר והזכות הינה גדולה מאד.

אם עדיין לא נרשמת ולא רשמו אותך ידידיך וקרוביך – הצטרף בהקדם!

ספר תורה מיוחד לילדים

הילדים מהווים עולם בפני עצמו בעם ישראל. הם – ילדים זכים אשר לימוד התורה שלהם מכונה "הבל שאין בו חטא". לכן נכתבים עבורם ספרי תורה מיוחדים, שהזכות להצטרף לכתבתם שמורה לילדים בלבד. ספרי תורה אלה נכתבים בירושלים בין החומות ושם ישארו. כל ילד שנרשם, גם מקבל לביתו תעודה מרשימה המעידה, כי רכש אות בספר התורה של ילדי ישראל,

"והיתה עת צרה אשר לא נהיתה מהיות גוי עד העת ההיא, ובעת ההיא ימלט עמך, כל הנמצא כתוב בספר". (דניאל יב,א)

ביטוי מעשי לרעיון, שהעם היהודי הוא עם אחד, קשור בתורה אחת ויונק את חיותו מאלוקים אחד – ניתן למצוא במבצע כתיבת ספרי התורה, כאשר כל יהודי רוכש (ובכך מממן את כתיבתה של) אות אחת בספר התורה.

בספר התורה יש 304,805 אותיות. מכאן, שספר תורה אחד מאחד מספר כזה של יהודים, אשר כל אחד מהם רכש לעצמו אות אחת. מובן מאליו, שספר תורה אחד אינו מספיק, ולכן משמסתיים הרישום לספר אחד מתחיל מיד הרישום לספר תורה חדש שמתחיל להכתב. בצורה זו נכתבו כבר

למעלה מעשרים ספרי תורה והמבצע עודנו בעיצומו. כדי להרשם יש לכתוב את השם, שם המשפחה ושם האם של הנרשם/הנרשמת. לזאת יש לצרף סכום כלשהו (המטרה אינה כספית, כמובן, והסכום דרוש רק כדי שהנרשם אכן ירכוש בכספו את האות שתיכתב עבורו).

לכתיבת ספר התורה של ילדי ישראל", ת.ד. 8 כפר חב"ד,
 60840; או בטלפון: 03-9607358; או באתר -
www.kidstorah.org

הורים וקרובים וכן סתם יידיים יכולים גם הם לרשום את הילדים היקרים להם, אולם אם הדבר אפשרי, כדאי שהילד בעצמו ירשום את פרטיו האישיים וישלם את דמי ההשתתפות מחסכונו. על ידי כך גם יחוש את משמעות מעשהו והדבר יחזק ויעמיק את זיקתו לעם היהודי ולמורשתו.

כדאי מאוד שקרוביהם של ילדים המצויים בארצות שמאחורי מסך הברזל ירכשו אותיות בספר התורה על שמם ולזכותם.

(מתוך האתר: www.chabad.org)

תוך ציון שם הספר והפרשה שבה מופיעה האות שלו. אך לזה (ספר תורה מיוחד לילדים) נקבע מחיר קבוע ואחיד בעולם כולו - דולר אחד לאות (בתרגום מעודכן למטבע הארץ - 5 ש"ח). סכום זה דרוש כדי לממן את הוצאות כתיבת ספר תורה זה ואת ההוצאות הכרוכות במיון ובאירגון השמות ובמשלוח התעודות.

כאמור, רק ילדים מרגע לידתם ועד גיל מצוות (בנים - עד 13 ובנות עד גיל 12) רשאים לרכוש אות בספר-תורה זה. יש לרשום את הפרטים הבאים: שם פרטי, שם המשפחה, שם האם, כתובת מדוייקת + מיקוד, גיל. לזה יש לצרף סכום השווה לדולר אחד ולהעביר לאחד מסניפי חב"ד או לשלוח ישירות לפי הכתובת: "הועד

התחדשנו!

בוטאו לבקר באתר המשודרג

Www.tanyaor.com

הסיפור השבועי

רפואה והצלה

וכמו כן ספר תורה. הוא גם ביקש לשלוח לו כלי בישול ואכילה. השיח' פינה לכבודם אגף גדול בביתו, ובו התארחו הרב וכל מלווייו בנוחות רבה.

טיפולו המסור של הרב בנערה הניב תוצאות, ומצבה הוטב והלך. בינתיים שוחחו הרב והשיח' רבות, וידידות נקשרה ביניהם. כאשר קמה הנערה על רגליה והבריאה לא היה מאושר מאביה, וברצותו להודות לרבי שמואל העניק לו קערה מלאה מטבעות זהב.

לפליאת השיח' דחה הרב את מתנתו ואמר כי הוא מרפא לטובת האנושות ולא לשם שכר. עם זה ביקש דבר אחד – שהשיח' ינצל את השפעתו על ערביי הסביבה לבל יפגעו ביהודים. בהתרגשות הבטיח השיח' לבוא להגנת היהודים בכל עת שיידרש. הוא ליווה את הרב ומלווייו בכבוד גדול כברת דרך.

עברו שנים. זמן קצר אחרי ייסוד המושבה החדשה ראש פינה התקיימה בה חתונת זוג צעיר, מעולי רומניה. כל בני המושבה, וכמו כן שכנים ערבים מהכפר ג'עוני ושיח' הכפר בראשם, וגם פועלים ערבים מצפת שעבדו במושבה, התכנסו לחוגג את השמחה.

בהמולת השמחה ירו החוגגים יריות באוויר, כדי להרבות שמחה. פתאום אירע דבר נורא: צעיר יהודי, מעולי רוסיה, פגע שלא במתכוון בצעיר ערבי, בנאי בן עשרים מצפת, ממשפחה מיוחסת ובן יחיד להוריו, והרגו.

מהומה קמה. היה ברור כי משפחת הנרצח תדרוש נקמת דם. שיח' הכפר ג'עוני יצא בדהרה על סוסתו לדווח לשלטונות על האירוע ולבקש כוחות שימנעו מלחמת דמים. פלוגת שוטרים באה מיד ומיהרה להבריח את הצעיר היורה מפני זעמם של הערבים, הציבה כח שחסם

"אתה תקוותי האחרונה!", קרא השיח' בהתרגשות אל רבי שמואל הלר. "הרופאים נואשו מחייה של בתי ואין בידם לעשות דבר".

רבי שמואל, הנודע גם בספרו 'שם משמואל', שימש רבה הרשמי של הקהילה האשכנזית בצפת, לפני יותר ממאה וחמישים שנה. למעשה, בזכות מנהיגותו ואישיותו הרוחנית הכבירה שימש בפועל רב ומנהיג לכל יהודי צפת.

איש אשכולות היה, ונוסף על ידיעתו המקיפה בתורה, עד שגדולי ישראל בחו"ל נועצו בו ונסמכו עליו, עסק גם במקצוע הרפואה וידע את סודותיהם של צמחי המרפא המגוונים.

כאשר חלתה בתו היחידה של שיח' נכבד בכפר תרשיחא, והרופאים שטיפלו בה נואשו מלרפאה, פנה השיח' אל רבי שמואל, וזה נענה מיד ובא אל ביתו. לאחר בדיקה מעמיקה הגיע רבי שמואל למסקנה שכדי לרפא את הבת ייאלץ לשהות לצידה ולטפל בה במשך כמה שבועות.

הדבר לא היה פשוט. כדי לבצע זאת ייאלץ לעזוב את העיר למשך אותם שבועות ולהתגורר בכפר. הוא גם יזדקק למניין יהודים ולספר תורה. עם זה ידע כי בהצליחו לרפא את הבת יוכל לגייס את השפעתו הגדולה של השיח' לטובת בני עמו.

כשהודיע על הסכמתו לשיח' התרגש האיש מאוד, והבטיח לעשות הכול לנוחותו של רבי שמואל. שלח מהיר יצא לעבר צפת, נושא עמו מכתב מרבי שמואל אל בני ביתו, שבו הוא מסביר את סיבת הישארותו בכפר. במכתבו ביקש לשלוח אליו מניין יהודים, ביניהם שוחט,

את הדרכים למושבה, והתושבים נצטוו להסתגר בבתיהם. הסכנה היתה גדולה. בני משפחת ההרוג וידידיהם צרו על המושבה, חמושים בכל הבא ליד. יללות הנשים וזעקות הקרב של הגברים נשמעו היטב באוזני בני המושבה המסוגרים בבתיהם.

מובן שהחתונה כבר לא התקיימה באותו יום. משפחת ההרוג תבעה את דמו של הצעיר היהודי, שנכלא בינתיים בבית הכלא בצפת. הערבים דרשו להעלותו לגרדום, ויצרו לחץ ציבורי שהמשטרה התקשתה לעמוד בו.

רבי שמואל כבר היה זקן ושכב במיטת חוליו. הוא פנה אל ידידו השיח' מתרשיחא וביקש ממנו לבוא לצפת ולהרגיע את הסערה. השיח' נענה מיד ויצא לצפת, כאילו בא לביקור תמים.

שמו של השיח' היה נערץ מאוד בעיני כל ערביי האזור, וכשנודע כי בא לביקור ערכו לכבודו קבלת פנים מכובדת. ישב השיח' עם נכבדי הערבים, והללו העלו לפניו את פרשת הריגתו של הערבי ואת רצונם לדרוש את דמו ויהי מה.

למשמע הסיפור פתח השיח' זוג עיניים נדהמות, כאילו

שמע את הדבר בפעם הראשונה. הוא השיב כי בענין חשוב כל כך הוא צריך להתעמק וביקש יום למחשבה. למחרת אמר להם השיח': "לאחר עיון מעמיק בספרי הדת באתי למסקנה כי לא יהיה זה נכון לגזור מוות על מעשה שנעשה שלא במתכוון, אולם ראוי שהיורה ישלם כופר כפי אשר יושת עליו, לכפר על עוונו".

תשובת השיח' התקבלה, ונציגי הערבים הסכימו לוותר על הריגת הצעיר. בתמורה לזה דרשו כופר בסך שבע מאות לירות זהב, הון עתק בימים ההם.

חייו של הצעיר ניצלו, אך צריך היה להשיג את הכסף. הענין עורר חיכוכים בין עולי רוסיה לעולי רומניה, שטענו כי הצעיר ההורג הוא מרוסיה. עם זה היה ברור כי עולי רוסיה לא יוכלו להשיג סכום גדול כל כך בלי עזרת אחיהם.

גם כאן התגלה רבי שמואל כמושיע. הוא הפציר בעסקני העיר צפת לעשות כל מאמץ להשיג את הכסף. ואמנם, הכסף הושג ושולם למשפחת הנרצח, והאסיר שהיה כלוא כשמונה חודשים בתנאים קשים שוחרר.

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע)

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת ויחי

דברי יעקב ליוסף לפני מותו

יעקב, מוקף במשפחתו הגדולה והמאוחדת, זוכה לשבע עשרה שנות חסד במצרים. הוא מתענג על הקרבה המחודשת לבנו היקר יוסף ולשני נכדיו שלא הכירם בקטנותם, מנשה ואפרים. בהגיעו לגיל 147 יודע יעקב כי יום מותו קרב ובא. הוא קורא ליוסף בנו כדי לצוותו על סדרי קבורתו. הוא יודע כי בהיות יוסף השליט במצרים, יהיה בידו לקיים את צוואתו ולהביאה לפועל.

יעקב משביע את יוסף שלא יקברוהו במצרים, כי אם במערת המכפלה לצידה של לאה, בסמוך לאבותיו – אדם וחוה, אברהם ושרה, יצחק ורבקה. בהמשך הדברים מתנצל יעקב בפני יוסף על שלא קבר במערת המכפלה את אמו, היא אשתו האהובה, רחל. הוא רומז כי עשה זאת על פי ציווי עליון, שהרי רחל עתידה להתחנן במרום, לאחר חורבן בית המקדש הראשון, עבור בניה שעה שיעברו דרך מקום קבורתה בבית לחם בדרכם לגלותם.

יעקב מברך את מנשה ואפרים

בהיוודע ליוסף כי יעקב נוטה למות, הוא ממחר להתייצב עם שני בניו למרגלות מיטת אביו. יעקב, שידע מכבר כי עתידים לצאת שני שבטים מאחד מבניו, מודיע עתה ליוסף כי הוא זה שיזכה לכך, ושני בניו, מנשה ואפרים, יכללו מעתה בין 12 שבטי ישראל.

יעקב מבקש לברך את שני נכדיו, ויוסף מגיש אותם אליו באופן שמנשה הבכור לימין יעקב ואפרים הצעיר

לשמאלו. יעקב משכל את ידיו, ומניח את ימינו על ראש אפרים (שלשמאלו) ואת שמאלו על ראש מנשה (שלימינו) ומברך אותם. יוסף, בחושו כי טעות היא הנובעת מראייתו הלקויה של אביו הזקן, ממחר לתקן את הנראה כטעות. אך יעקב בשלו, בהסבירו כי אף שמנשה הוא אכן הבכור וכי גם הוא ראוי לברכה, אך אפרים יגדל ממנו ועל כן ראוי הוא להתברך בימינו.

יעקב מברך את בניו

יעקב מזמן את בניו סביב מטתו על מנת לברכם טרם מותו. הוא משלב בדבריו התייחסות למהותו ותפקידו של כל אחד מבניו, עם דברי ברכה ונבואה אודות עתידו ועתיד צאצאיו. בתוך דבריו, הנאמרים בדרך כלל בלשון קצרה שרוב בהם הרמוז על הגלוי, משלב יעקב גם דברי תוכחה.

ראובן – מצד היותו הבכור, היה ראוי לקבל את כתר הכהונה (שהוענק ללוי), אך בשל תכונות הכעס והפיזיות נמנעה ממנו זכות זו.

שמעון ולוי – בשל תכונתם הקשה המשותפת שבאה לביטוי בהריגת אנשי שכם ובמזימה להרוג את יוסף, יש להפרידם זה מזה. לוי יוצא ממניין 12 השבטים ובמקומו נכנס בן נוסף של יוסף.

יהודה – בשל תכונת מנהיגותו תצא ממנו משפחת מלכות דוד שבאחרית שושלתה ימלוך מלך המשיח.

זבולון – נחלתו תשכון לחוף הים וצאצאיו יעסקו

במסחר. ברווחיו יתמוך בבני שבט יששכר לומדי התורה. **יששכר** – תורתו תהיה אומנתו. צאצאיו יתמסרו ללימוד התורה ויהיו פוסקי ההלכה לכלל ישראל.

דן – יעקב מתנבא אודות גבורת מעשי שמשון השופט, נצר לשבט דן.

גד – בשמו מרומזים גדודי בניו שיצאו חלוצים במלחמות ישראל לכיבוש הארץ.

אשר – נחלתו תתברך בגידולי זיתים משובחים שיספקו שפע שמן זית זך לכל ישראל.

נפתלי – נחלתו בבקעת גינוסר המבורכת בפירות הממהרים להבשיל.

יוסף – יעקב מזכהו בדברי שבח מרובים, ובברכה מיוחדת הכוללת את ברכות ה' שקיבל הוא ובתסופת. דבריו מזכיר אביו את משטמת אחיו כלפיו, ואת הצלחת דרכו גם בהיותו בגלות מצרים.

בנימין – בברכתו מרומז כי בית המקדש יהיה בנחלתו ומצאצאיו יעמדו מנהיגים ומושיעים לישראל כשואל המלך וכמרדכי ואסתר.

פטירת יעקב

דבריו חוזר יעקב ומזכיר את רצונו להקבר במערת המכפלה במחיצת אברהם ושרה, יצחק ורבקה ואשתו לאה הקבורים שם. בסיימו דברי צוואתו, מכנס יעקב את רגליו ו'נאסף אל עמיו'.

כבוד מלכים ליעקב

יוסף פורץ בבכי, נופל על פני אביו ונושק לו לפרידה. הוא מצוה על רופאי מצרים לחנוט את יעקב. במצרים מוכרזים שבעים ימי אבל.

לאחר בקשת אישור מיוחד מפרעה, יוצאים יוסף ואחיו בראש שיירת לוויה ענקית לקבורת יעקב בארץ כנען. השיירה, ובה עבדי ושרי פרעה, עושה דרכה אל מערת

המכפלה שבחברון מלווה בפרשים וכרכרות. רושם רב עושה שיירת העם הרב העולה ממצרים על תושבי ארץ כנען ומלכיה, ורבים מהם מצטרפים למסע ההלוויה. בגורן האטד שבעבר הירדן נעצרת השיירה למספד ולשבעת ימי אבל, ובהגיעם לבסוף לחברון נקבר יעקב במערת המכפלה.

יד ההשגחה העליונה

עתה, לאחר הסתלקות אביהם, חוששים האחים שמא יבקש יוסף להנקם מהם על אשר עוללו לו. הם שולחים אליו שליחים ושמים בפיהם את דברי אביהם לפני מותו, לפיהם עליו לסלוח לאחיו. וכדי לעורר את רחמיו באים האחים לפני יוסף ונופלים לרגליו ומציעים עצמם להיות לו לעבדים.

יוסף הצדיק אינו יכול לראות את אחיו בכך. הוא פורץ בבכי ומבטיחם כי אין בדעתו כלל להרע להם, באשר גם אם מחשבתם במכירתו היתה להרע לו, מכל מקום הוא מצידו מקבל זאת באהבה – שהרי יד ההשגחה העליונה, מוסיף הוא, היא שגלגלה אותו למצרים על מנת שיהיה בידו להציל את משפחתו ואת העולם כולו מרעב. בסיום דבריו מרגיע יוסף את אחיו ומבטיחם כי ימשיך לעזור ולתמוך בהם כבעבר.

צוואת יוסף

יוסף זוכה לראות בחייו נכדים ונינים ונפטר בגיל 110 שנה. בצוואתו לפני מותו מנבא יוסף כי בוא יבוא יום הפקודה, בו יעלה הקב"ה את בני ישראל מארץ מצרים. הוא מבקש מאחיו ומשביעים להעביר לבניהם ולבני בניהם אחריהם את צוואתו כי בבוא העת, בצאתם ממצרים, יעלו את עצמותיו לקבורה בארץ ישראל. לאחר פטירתו נחנט יוסף וגופו ממתין בארון למשמרת עד גאולת ישראל ממצרים.

עם ישראל חי

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

דוקא כשיעקב אבינו נמצא במצרים והוא עומד לפני פטירתו – זהו הזמן שבו זוהרת במלוא עוצמתה העובדה שהוא 'חי'.

חיים במצרים

ויחי יעקב

עתה מובן מדוע נקראת פרשתנו 'ויחי'. דוקא כשיעקב אבינו נמצא במצרים והוא עומד לפני פטירתו – זהו הזמן שבו זוהרת במלוא עוצמתה העובדה שהוא 'חי'. קודם לכן, בהיות יעקב בארץ ישראל, לא נתגלתה דרגתו הרוחנית העליונה בשל היותו במקום הקדושה. הוא אמנם עבר הרבה צרות וייסורים, אך עדיין לא היה די בכך כדי לגלות את מדת דבקותו בקב"ה, ועכ"פ לא לפי ערך היותו "חי" באמת. אך באחרית ימיו כשהוא נמצא לפני פטירתו, לאחר שירד עם משפחתו למצרים, "ערוות הארץ", וגם שם הוא ובניו (ובכלל זה אפרים ומנשה שנולדו במצרים) עומדים בצדקתם במלוא השלימות – עכשיו רואים הכול את העובדה שיעקב אבינו היה 'חי'.

בתורה כל דבר מדויק בתכלית. גם שמות הפרשיות מדויקים ושמה של כל פרשה מבטא את מהותה ותוכנה. לאור זאת מתבקשת השאלה, מדוע נקראת פרשתנו בשם 'ויחי', בה בשעה שהיא עוסקת בהפך הגמור? שהרי מתחילת הפרשה מסופר על פטירתו של יעקב אבינו ולא על חייו.

ההסבר טמון בעומק משמעותם של החיים. חיים אמיתיים הם נצחיים. לעומתם חיים שיש בהם תנודות ושעלולים להיפסק, אינם חיים במובנו האמיתי של המושג. משום כך, רק על הקב"ה, מקור החיים, אפשר לומר שהוא חי באמת, כמו שנאמר: "וה' אלוקים אמת הוא אלוקים חיים". הואיל והקב"ה הוא 'אמת', שאין בו שינויים ושאינו נפסק לעולם, הוא גם נקרא 'חיים'.

אמונה בגלות

הקשיים מגלים

הגמרא אומרת: "יעקב אבינו לא מת – מה זרעו בחיים, אף הוא בחיים". המשך קיומו של עם ישראל, מתוך דבקות בה', בדרכו של יעקב – זהו המשך חייו של אביהם. לכן נקראת הפרשה 'ויחי', מפני שדוקא בה אנו רואים בבירור את החיים הנצחיים של יעקב אבינו. ומכאן לקח נצחי לכל יהודי, שדוקא בזמן הגלות, כאשר הקשיים והצרות מרובים, ובפרט בשעה שאין רואים בעיני בשר איך יכולים להיגאל ("נסתם הקץ", כמו שנאמר אצל יעקב), ואף על פי כן לומדים היהודים תורה, מקיימים מצוות ומאמינים בכל עוז בגאולה השלימה – אזי מתגלה, שהתורה והקב"ה הם החיים האמיתיים של עם ישראל.

איך יכולים גם בני תמותה לזכות ב'חיים' אלה? על ידי דבקות בה'. הואיל והקב"ה הוא החיים האמיתיים, על כן כל הדבק בו – אף הוא חי. וכך נאמר על עם ישראל: "ואתם הדבקים בה' אלוקיכם – חיים כולכם היום". דבר זה מודגש ובא לידי ביטוי דוקא כשיהודי פוגש בדרכו מכשולים ונדרש להתמודד עם קשיים ובעיות. כל עוד החיים מתנהלים על מי מנוחות, אין באה לידי ביטוי ברור דבקותו בקב"ה. דוקא כשהוא נתקל בהפרעות ובקשיים בעבודת ה' ומתגבר עליהם – אז מתגלה בבירור כי הוא דבק באמת בקב"ה, ואז הוא נקרא 'חי'.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי 'לקוטי שיחות' כרך ט"ו)

חסידות על הפרשה

ויחי

חומריות העולם והגוף. "יששכר חמור גרם" – ההתעסקות בבירור וזיכוך החומר גורמת ומביאה לאדם שכר רב.

(צוואת הריב"ש' ס' ק' עמ' 34)

* * *

איתא (מובא) בספרים ש'חמור' ראשי תיבות חכם מופלג ורב רבן.

אומר רבי לוי יצחק שניאורסון (אביו של הרבי מליובאוויטש):

החמור, שמוכן תמיד לשאת משא כבד ואינו מתנגד לזה כלל, מסמל שיא של שפלות והכנעה. כשאדם קונה בנפשו את מידת הענווה והביטול הזאת – הוא זוכה להצלחה מופלגה בלימוד התורה. כמאמר "ונפשי כעפר לכל תהיה, (ועל ידי זה) פתח ליבי בתורתך".

(לקוטי לוי יצחק' לזוהר כרך א, עמ' רעז)

התגלות העצם דוחה ומבטלת את הרע
יהודה אתה יודוך אחיך, ירך בעורף אויביך
 (מט,ח)

יהודה – רומז להודאה וביטול הבאים מעצם הנפש. "יהודה אתה" – רומז להתגלות בחינה זו (אתה – משמעו לשון נוכח, גילוי).

"ירך בעורף אויביך" – בשעה שמתגלית בחינת עצם הנפש, אזי אויביך – הרע שבך, מפנה אליך את עורפו ובורח ומתבטל. לא כפי שהיה בשעת יציאת מצרים, שבני ישראל ברחו מן הרע – "כי ברח העם" – והרע נשאר בתוקפו, אלא שעל ידי התגלות עצם הנשמה הרע נדחה ונתבטל לגמרי.

(המשך תער"ב' כרך ב')

חומר שעושה אור
יששכר חמור גרם (מט,יד)

אמר הבעל שם טוב: יששכר – יש שכר רב. חמור –

בקרו אותנו באתר החדש

www.tanyaor.com

וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:

בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

עזרה ראשונה לנפשו

סדר התנאי

מארח ניגוני חב"ד

מ"ח ניגונים של התבוננות וכיסופים!!
4 דיסקים ב-120 ש"ח בלבד (כולל משלוח)

להזמנות: 052-56-75-770

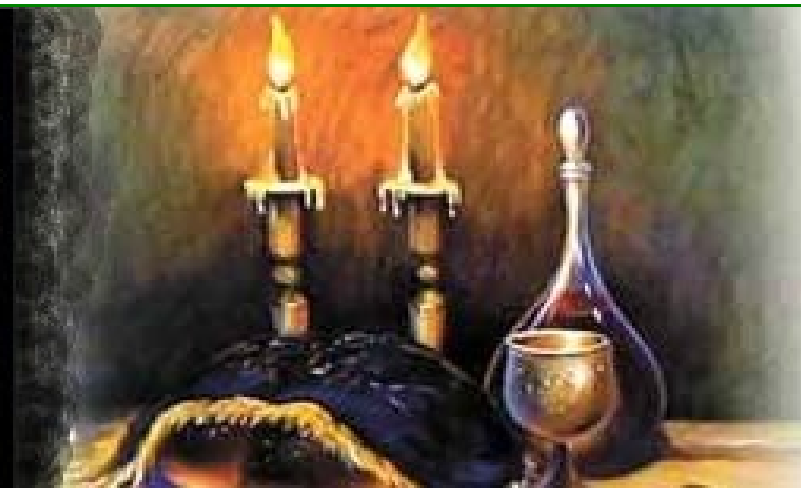
שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	גמר הצום	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
17:17	17:06	16:01	י-ם
17:18	17:07	16:15	ת"א
17:16	17:05	16:04	חיפה
17:20	17:09	16:19	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון